

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Inovācijas uzņēmējdarbībā” (2-inovācijas)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 6. punktā (Izglītības, zinātnes un inovāciju statistika).

Uzņēmumu dati ir vienīgais datu avots, kas sniedz informāciju par inovāciju aktivitātēm uzņēmējdarbības sektorā. Apsekojumā iegūtos datus izmanto, lai labāk izprastu inovāciju saistību ar ekonomisko izaugsmi, veiktu inovāciju aktivitāšu salīdzinošo analīzi valstu līmenī, kā arī, lai veicinātu ārvalstu investīciju piesaisti.

Apkopotos datus savu funkciju veikšanai izmanto Latvijas valsts un pašvaldību institūcijas, Eiropas Savienības institūcijas, starptautiskās organizācijas un citi datu lietotāji (piemēram, zinātnieki, studenti, masu mediji) valsts ekonomikā notiekošo procesu analīzei, teritoriālās attīstības plānošanai un sasniegto rezultātu kontrolei.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šo tiesību aktu:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulu (ES) Nr. 2019/2152 par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā.

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Dati par uzņēmumu apgrozījumu, strādājošo skaitu un piederību uzņēmuma lieluma grupai tiek iegūti no administratīvajiem datu avotiem un izmantojot citos statistiskajos pārskatos iesniegto informāciju. Pārējā apsekojumā nepieciešamā informācija administratīvo datu avotos nav.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj visus ekonomiski aktīvos uzņēmumus ar strādājošo skaitu 10 un vairāk, kuru pamatdarbības nozare atbilst Saimniecisko darbību statistikās klasifikācijas NACE 2.red B, C, D, E, H, J, K sadaļai un 46, 71, 72, un 73 nodaļai.

No tiem apseko visus uzņēmumus, kuri atbilst šādiem kritērijiem:

- strādājošo skaits pārskata pusgadā uzņēmumā 250 un vairāk;
- pārskatā "2-pētniecība" pēdējos trijos apsekojuma periodos uzņēmums ir uzrādījis, ka veicis pētniecības un attīstības darbus.
- pārskatā "2- inovācijas" iepriekšējā apsekojuma periodā uzrādīja inovatīvas darbības;
- par kuriem ir iegūta papildu informācija, ka uzņēmumā ir bijušas inovācijas;
- kuros pēdējos divos gados ir nodarbināti šādu profesiju pārstāvji: pētniecības struktūrvienības vadītājs/direktors (profesijas kods - 1223 01); pētniecības struktūrvienības vadītāja vietnieks/direktora vietnieks (1223 02); vadošais pētnieks (2111 01); pētnieks (2111 02), laboratorijas vadītājs (1223 03), zinātniskais direktors (1120 21), zinātniskais asistents (2111 03), zinātniski tehniskās informācijas inženieris (2149 08), dabaszinātņu laborants (3141 02).

Pārējie uzņēmumi tiek apsekoti izlases veidā.

Izlases izveidošanas standarts:

- [Komisijas 2022. gada 30. jūnija Īstenošanas Regulas \(ES\) 2022/1092](#), ar ko nosaka datu prasību tehniskās specifikācijas tematam "Inovācija" saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2152 (Dokuments attiecas uz EEZ) I pielikums;
- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- [Oficiālās statistikas portālā](#)
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) [datubāzē](#)
- [Eiropas Komisijas Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts](#)

➤ Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- [Ekonomikas ministrija](#)
- [Izglītības un zinātnes ministrija](#)
- [Latvijas Banka](#)
- [Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija \(OECD\)](#)

➤ Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

➤ Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.